

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΒΕΝΙΖΕΛΟΣ

Απάντηση στις προκλήσεις - Θέσεις για τα μεγάλα μέτρα μιας κυβερνητικής πολιτικής

VII. Η πρόκληση ενός νέου μοντέλου ανάπτυξης - Το αναπτυξιακό κοινωνικό κράτος

10. Από πού; 4+4 προτάσεις φορολογικής πολιτικής

Σχολιάστε το Εκτυπώστε το

Μέγεθος γραμματοσειράς:

Αυτά τα ποσά μπορούν κατά τη γνώμη μου να αντληθούν με συνδυαστικές κινήσεις που αφορούν τόσο τη μείωση των δαπανών όσο και την αύξηση των εσόδων. Παραλείπω τις κλασσικές γενικόλογιες και διατυπώνω τέσσερις συγκεκριμένες προτάσεις που ανάγονται σε ποσοστό του ΑΕΠ πριν την αναπροσαρμογή του:

α. Από μια άλλη διαχείριση των αμυντικών δαπανών με λογισμό κατά την πλήρη παραλαβή των συστημάτων και με νέα χρηματοδοτικά συστήματα, συμφωνημένα με τα όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, θα μπορούσε να εξοικονομηθεί αμέσως ένα 0,5% του ΑΕΠ με προοπτική διπλασιασμού του σε 1%. Δεν αναφέρομαι σε πιο φιλόδοξους στόχους και στο λεγόμενο «μέρισμα ειρήνης», γιατί αυτό ακόμη και αν μία εθνική στρατηγική συγκροτηθεί, εφαρμοστεί και επιτύχει, δεν θα επηρεάσει τις αμυντικές δαπάνες της επόμενης πενταετίας για την οποία τρέχουν ούτως ή άλλως συγκεκριμένα προγράμματα.

β. Από την δυναμική αξιοποίηση της ακίνητης περιουσίας του δημοσίου μέσω νέων χρηματοοικονομικών σχημάτων που θα επιτρέψουν την μείωση του χρέους, τη μείωση του κόστους εξυπηρέτησης του και την αύξηση των περιθωρίων πραγματοποίησης πρωτογενών δαπανών, μπορεί να εξοικονομηθεί σχετικά γρήγορα άλλο 0,5% του ΑΕΠ με δυνατότητα μεγαλύτερης εξοικονόμησης, εφόσον για τόκους μόνον δαπανάται το 18% του προϋπολογισμού και το 6% περίπου του ΑΕΠ (ποσοστό που θα μειωθεί σημαντικά, αν αναπροσαρμοστεί προς τα πάνω το ΑΕΠ).

γ. Από την συμβολή του ιδιωτικού τομέα στη χρηματοδότηση του ΠΔΕ (ΣΔΙΤ -επί της αρχής βεβαίως και όχι ως προς τα ειδικότερα θέματα που περιλαμβάνονται στον πρόσφατο νόμο) θα μπορούσε να εξοικονομηθεί άλλο 0,3% του ΑΕΠ που σε συνδυασμό με την καλύτερη απορροφητικότητα των κοινοτικών πόρων, θα μπορούσε (λόγω συμβολής στην αύξηση του ΑΕΠ και λόγω μείωσης της εθνικής δημόσιας συμμετοχής στο ΚΠΣ) να οδηγήσει σε εξασφάλιση άλλου ενός 0,2% του ΑΕΠ, άρα αθροιστικά 0,5 %, σε πρώτη φάση, ενώ το συνολικό πρόγραμμα δημοσίων επενδύσεων θα κινείται σε υψηλά επίπεδα.

δ. Τέλος, από την αναδιάρθρωση του φορολογικού συστήματος και την μείωση της φοροδιαφυγής, θα μπορούσαν να προκύψουν πρόσθετοι πόροι που μπορούν να εγγραφούν στον επόμενο προϋπολογισμό, της τάξης του 1% του ΑΕΠ, εφόσον όμως εφαρμοστούν μέτρα που αναδεικνύουν το αναδιανεμητικό και αναπτυξιακό ρόλο του φορολογικού συστήματος. Εστιάζω δειγματοληπτικά την προσοχή μου στη **φορολογία των εταιριών**, γιατί η συμβολή της στα φορολογικά έσοδα είναι εντυπωσιακά περιορισμένη μέσα σε ένα περιβάλλον με μειωμένη, ούτως ή άλλως, τη συμμετοχή των άμεσων φόρων. Αυτά τα τεράστια διαρθρωτικά προβλήματα του φορολογικού συστήματος θα φανούν ακόμη πιο έντονα (και άρα ακόμη πιο προκλητικά) σε περίπτωση αναπροσαρμογής προς τα πάνω του ΑΕΠ. Τα περίπου 7 δις. όμως που αποκομίζει το δημόσιο από τη φορολογία των νομικών προσώπων μπορούν να αυξηθούν σημαντικά, εάν ληφθούν μέτρα όπως:

- Πρώτον, η εφαρμογή των οδηγιών του ΟΟΣΑ ως προς την υπερτιμολόγηση/ υποτιμολόγηση των συναλλαγών μεταξύ συνδεδεμένων επιχειρήσεων (transfer pricing documentation), σε συνδυασμό με την εφαρμογή σχετικών συστημάτων πληροφορικής που έχουν αρχίσει να λειτουργούν και προσφέρονται προς διάθεση διεθνώς. Αυτό που προτείνω συμβαίνει ήδη σε χώρες όπως η Δανία, η

Ουγγαρία, η Γερμανία, η Λιθουανία, η Ολλανδία, η Πολωνία, η Πορτογαλία, η Σλοβακία και η Μεγάλη Βρετανία.

- **Δεύτερον, η αλλαγή της νομοθεσίας ως προς τη σχέση ιδίων και ξένων κεφαλαίων στις περιπτώσεις ενδοεταιρικού και όχι τραπεζικού δανεισμού,** όταν ο δανεισμός, και άρα η εξυπηρέτησή του που επιβαρύνει την εταιρία, προτιμάται από τους μετόχους αντί για την υγιή λύση της αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου. Αυτό που προτείνω ισχύει ήδη σε Τσεχία, Δανία, Γαλλία, Γερμανία, Ουγγαρία, Ιταλία, Λετονία, Λιθουανία, Ολλανδία, Πολωνία, Πορτογαλία, Σλοβακία και Ισπανία.
- **Τρίτον, η αλλαγή της φορολογικής μεταχείρισης των μερισμάτων που εισάγονται στην Ελλάδα, εφόσον, καλώς ή κακώς, το ενδοευρωπαϊκό φορολογικό περιβάλλον οδηγεί τα μερίσματα αυτά σε άλλες χώρες όπως η Κύπρος.** Παρόμοια φορολογική ρύθμιση (participation exemption) ισχύει σε όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης εκτός Τσεχίας, Ελλάδας, Ιρλανδίας, Λιθουανίας, Μάλτας και Μεγάλης Βρετανίας.
- **Τέταρτον, η κατάργηση των κραυγαλέα αντιαναπτυξιακών στοιχείων του φορολογικού συστήματος.** Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να επανέλθει η διαφοροποίηση στη φορολογική μεταχείριση των διανεμομένων και των μη διανεμομένων κερδών, με επιβολή πρόσθετης φορολογίας για τα διανεμόμενα κέρδη που ούτως ή άλλως φορολογούνται αυτοτελώς, όπως συμβαίνει σε όλες τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης (εκτός Κύπρου, Ελλάδας, Μάλτας, Σλοβακίας, Μεγάλης Βρετανίας και εν μέρει Σουηδίας και Ουγγαρίας).

Οι προτάσεις αυτές αναφέρονται στην ανάγκη τροποποίησης της ισχύουσας φορολογικής νομοθεσίας και αλλαγής των προβλέψεων του κρατικού προϋπολογισμού. Είναι προφανές όμως ότι η πλήρης εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας, ως προς την είσπραξη π.χ. του Φ.Π.Α., θα μπορούσε να συμβάλλει ακόμη πιο σημαντικά στην αύξηση των φορολογικών εσόδων. Αυτό όμως είναι κάτι που λέγεται συνεχώς και έτσι φοβάμαι ότι έχει χάσει μεγάλο μέρος της πειστικότητάς του. Άλλωστε, εφόσον δεν υπάρχουν επαρκή κίνητρα για την έκδοση παραστατικών για όλες τις συναλλαγές και ενθαρρύνονται έμμεσα οι παραοικονομικές δραστηριότητες, ένα μεγάλο μέρος του Φ.Π.Α. θα διαφεύγει ούτως ή άλλως. Αυτό όμως είναι μείζον ζήτημα καθώς αφορά την ίδια την διάρθρωση της ελληνικής οικονομίας: το μεγάλο αριθμό των μικρών και πολύ μικρών επιχειρήσεων και τη συμμετοχή τους στο παραγόμενο ΑΕΠ, τη σχέση του ελληνικού τραπεζικού συστήματος με την πραγματική οικονομία, το μέγεθος της παραοικονομίας, τη σχέση του ελέγχου των συναλλαγών με τον έλεγχο των προσωπικών δεδομένων των καταναλωτών κ.ο.κ.

Το μείζον βέβαια ζήτημα είναι ο αναπροσανατολισμός της συζήτησης για το φορολογικό σύστημα από την περιορισμένης σημασίας αντιπαράθεση για τις κλίμακες, στην απλούστευση της φορολογικής νομοθεσίας, την ριζική τροποποίηση του Κώδικα Βιβλίου και Στοιχείων (πολύ πιο ριζική από αυτή που προβλέπει το υπό κατάρτιση νομοσχέδιο) και την τυποποίηση των φορολογικών ελέγχων, ώστε να καταργηθεί η διαμεσολάβηση και η διακριτική ευχέρεια των στελεχών των φορολογικών υπηρεσιών. Ζητήματα που απασχολούν πραγματικά όλες τις επιχειρήσεις ανεξαρτήτως μεγέθους. Όλα αυτά πρέπει, κατά απόλυτη προτεραιότητα, να συζητηθούν προκειμένου να συγκροτηθεί επιτέλους ένα σύγχρονο φορολογικό σύστημα με κοινωνική και αναπτυξιακή λογική.

Μια νέα βάση συζήτησης

Φυσικά, όλα αυτά είναι δείγματα μιας άλλης αντίληψης που πρέπει να επικρατήσει, σε αντίθεση προς την αντίληψη που ακολουθεί η κυβέρνηση, σύμφωνα με την οποία το κύριο αναπτυξιακό πρόβλημα της χώρας είναι ο συντελεστής «εργασία». Το κόστος εργασίας στην Ελλάδα είναι όμως υποδιπλάσιο αυτού της Ιρλανδίας και υποτριπλάσιο αυτού της Σουηδίας. Το πρόβλημα βρίσκεται πρωτίστως στο κράτος και τη δημόσια διοίκηση, αλλά και στον ίδιο τον πυρήνα της επιχειρηματικότητας. Πόροι για ανάπτυξη και κοινωνική συνοχή μπορούν πάντως να βρεθούν αμέσως, ενώ πολλοί περισσότεροι μπορούν να βρεθούν μεσοπρόθεσμα, εφόσον συγκροτηθεί ένα νέο μοντέλο ανάπτυξης σε συνδυασμό με ένα σύγχρονο, δίκαιο και λειτουργικό φορολογικό σύστημα. Αυτό, όμως, προϋποθέτει πρωτίστως την **ικανότητα σύναψης μιας μεγάλης εθνικής κοινωνικής αναπτυξιακής συμφωνίας**. Αυτό προϋποθέτει με τη σειρά του πολιτική ικανότητα διεύθυνσης της κοινωνίας και εμπέδωση του αισθήματος κοινωνικής δικαιοσύνης. Οι κοινωνικοί εταίροι μπορούν να συμβάλλουν, όταν δουν ότι συμβάλλει με συγκεκριμένες δεσμεύσεις τόσο το κράτος όσο και η άλλη πλευρά. Οι δε μη αντιπροσωπευόμενες ομάδες, όπως οι άνεργοι και οι χαμηλοσυνταξιούχοι, μπορούν έτσι να νιώσουν ότι κάποιος

ασχολείται πραγματικά με αυτούς.-

Σχόλια:

© Ευάγγελος Βενιζέλος 2006

Website by [Theratron](#)